
UGOVOR
IZMEĐU SOCIJALISTIČKE FEDERATIVNE REPUBLIKE
JUGOSLAVIJE I REPUBLIKE KIPAR O PRAVNOJ POMOĆI U
GRAĐANSKIM I KRIVIČNIM STVARIMA

("Sl. list SFRJ - Međunarodni ugovori", br. 2/86)

Predsjedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i predsjednik Republike Kipar, u želji da regulišu pravnu pomoć u građanskim i krivičnim stvarima i da zaštite prava i interes građana dvije države, odlučili su da zaključe ovaj ugovor i u tu svrhu su imenovali svoje punomoćnike:

Predsjedništvo Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije - Borislava Krajinu, člana Saveznog izvršnog veća i saveznog sekretara za pravosuđe i organizaciju savezne uprave,

Predsjednik Republike Kipra - Phoebus N. Cleridesa, ministra pravosuđa, koji su se, poslije provjere vjerodostojnosti i ispravnosti njihovih ovlaštenja, dogovorili o sljedećem:

Dio prvi
OPŠTE ODREDBE
Član 1.

(1) Državljan jedne strane ugovornice uživaće na teritoriji druge strane ugovornice istu pravnu zaštitu svoje ličnosti i svoje imovine kao i državljan te strane ugovornice.

(2) Državljan jedne strane ugovornice mogu se pojavljivati pred sudovima druge strane ugovornice pod istim uslovima kao i građani te strane ugovornice.

(3) Odredbe st. 1. i 2. ovog člana primjenjivaće se i na pravna lica.

Član 2.

(1) Sudovi strana ugovornica, u traženju i ukazivanju pravne pomoći, opšte, ako drugačije nije izričito navedeno, preko svojih nadležnih organa, i to:

(a) za Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju preko organa uprave nadležnih za poslove pravosuđa socijalističkih republika Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Slovenije i Srbije i socijalističkih autonomnih pokrajina Vojvodine i Kosova;

(b) za Republiku Kipar preko Ministarstva pravosuđa Republike Kipar.

Član 3.

Molba za pravnu pomoć (u daljem tekstu: zamolnica) i sva akta koje su podnijeli sudovi i nadležni organi navedeni u članu 2. biće sastavljeni na jednom od jezika strane molilje i propraćeni prijevodom na jedan od jezika zamoljene strane ugovornice.

Član 4.

(1) Zamolnica će sadržati sljedeće:

- (a) naziv organa strane molilje;
- (b) naziv zamoljenog organa, ako je poznat;

-
- (c) opis slučaja za koji se traži pravna pomoć;
 - (d) ime i prezime stranaka, optuženih ili osuđenih lica, mjesto njihovog stalnog prebivališta ili boravišta, državljanstvo i zanimanje, u krivičnim stvarima, ako je moguće, mjesto i datum njihovog rođenja i ime i prezime roditelja, a za pravna lica - naziv i sjedište;
 - (e) ime i prezime njihovih pravnih zastupnika, ako ih imaju;
 - (f) prirodu zahtjeva, navodeći sve neophodne podatke za izvršenje zahtjeva;
 - (g) u krivičnim stvarima - opis i vrstu krivičnog djela.
- (2) Zamolnicu, kao i akta, koja se prilaže uz zamolnicu, mora potpisati nadležni organ i moraju biti snabdjeveni zvaničnim pečatom. Nije potrebno njihovo ovjeravanje.

Član 5.

- (1) Zamoljeni organ, ukazujući pravnu pomoć, primjenjuje zakone svoje zemlje.
- (2) Zamoljeni organ može da postupi i na način koji je posebno označen u zamolnici, ako takav postupak nije u suprotnosti sa zakonom te zemlje.

Član 6.

- (1) Ako zamoljeni organ nije nadležan da udovolji zamolnici, uputiće zamolnicu nadležnom organu.
- (2) Zamoljeni organ će, na zahtjev, neposredno i blagovremeno obavijestiti organ strane molilje o vremenu i mjestu izvršenja zahtjeva.
- (3) Ako se na datoj adresi ne može pronaći lice označeno u zamolnici, zamoljeni organ je dužan da preduzme sve potrebne mjere za utvrđivanje prave adrese.

Član 7.

Ako zamoljeni organ nije mogao da udovolji zamolnici, odmah će o tome obavijestiti organ strane molilje i vratiće akta, uz navođenje razloga.

Član 8.

- (1) Strane ugovornice imaju pravo da svojim državljanima, koji se nalaze na teritoriji druge strane ugovornice, dostavljaju sudska akta preko svojih diplomatskih ili konzularnih predstavništava.
- (2) Pri dostavljanju, ne smiju se upotrebljavati prinudne mjere.

Član 9.

Ukazivanje pravne pomoći može se uskratiti ako zamoljena strana ugovornica smatra da bi udovoljenje zamolnici bilo suprotno osnovnim načelima njenog zakonodavstva ili bi štetilo ili ugrozilo njen suverenitet ili bezbjednost.

Član 10.

Savezni organ uprave nadležan za poslove pravosuđa Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije i Ministarstvo pravosuđa Republike Kipar davaće, na zahtjev, jedan

drugome obavještenja o propisima koji važe ili koji su važili u njihovoj državi, a, po potrebi, dostavljaće tekstove takvih zakona, odnosno propisa.

Dio drugi
PRAVNA POMOĆ U GRAĐANSKIM STVARIMA
Glava I
Oslobađanje od plaćanja troškova sudskog postupka
Član 11.

Državljeni jedne strane ugovornice biće oslobođeni, kada se pojavljuju pred sudovima druge strane ugovornice, plaćanja troškova, pod istim uslovima i u istom obimu kao državljeni druge strane ugovornice.

Član 12.

(1) Odluka o oslobađanju od plaćanja troškova iz člana 11. ovog ugovora donijeće se na osnovu uvjerenja o imovnom stanju dotičnog lica, koje je izdao nadležni organ strane ugovornice na čijoj teritoriji to lice ima prebivalište.

(2) Ako dotično lice ima prebivalište na teritoriji treće države, uvjerenje može izdati diplomatska misija ili konzulat u trećoj državi strane ugovornice čiji je ono državljanin.

(3) Organ koji donosi odluku o molbi za oslobođenje može da zatraži dodatna obavještenja.

Član 13.

Kad dotično lice ima prebivalište na teritoriji strane ugovornice čiji je državljanin, molba za oslobađanje od plaćanja troškova može se podnijeti sudu te strane ugovornice. Molba će se prenijeti nadležnom organu druge strane ugovornice, u skladu sa odredbom iz člana 2. ovog ugovora.

Glava II
Pravna pomoć i dostavljanje akata
Član 14.

(1) Strane ugovornice ukazivaće jedna drugoj pravnu pomoć u građanskim stvarima, pod uslovima određenim ovim ugovorom. U smislu ovog ugovora, termin "građanske stvari" obuhvata i privredne i porodične stvari.

(2) Pravnu pomoć ukazuju sudovi i drugi organi strana ugovornica koji su, po propisima svoje zemlje, nadležni da odlučuju o stvarima koje su u pitanju.

Član 15.

Pravna pomoć, u smislu člana 14. ovog ugovora, obuhvata dostavljanje dokumenta i drugih određenih akata u skladu sa zakonom zamoljene strane ugovornice, uključujući i izvođenje dokaza.

Član 16.

(1) U slučaju zamolnice za dostavljanje dokumenata, zamolnica će sadržati, pored stvari navedenih u stavu 1. člana 4, naziv dokumenta, kao i adresu lica kome se dostavlja.

(2) U slučaju zamolnice za izvođenje dokaza, zamolnica će sadržati pojedinosti o slučaju za koji se traže dokazi, kao i pitanja koja treba postaviti licu čije se saslušanje traži.

Član 17.

(1) Zamoljeni organ dostaviće dokumenta u skladu sa propisima svoje zemlje, ako su na jeziku zamoljene strane ugovornice ili su propraćeni prijevodom na taj jezik, inače će zamoljeni organ dostaviti dokumenta primaocu samo ako on dobrovoljno pristaje da ih primi.

(2) Zamoljeni organ može, na izričit zahtjev, pri dostavljanju dokumenata da primjeni propise strane ugovornice iz koje potiče zamolnica, ako to nije u suprotnosti sa propisima zamoljene strane ugovornice.

(3) Dostavljanje dokumenata dokazuje se u skladu sa propisima o dostavljanju na snazi na teritoriji zamoljene strane ugovornice. Nadležni organ navodi u potvrdi vrijeme i mjesto dostavljanja, kao i lice kome je dokument dostavljen.

(4) Potvrda o dostavljanju se, bez odlaganja, šalje strani ugovornici koja je poslala zamolnicu. Ako se ne može izvršiti dostavljanje, zamoljena strana ugovornica će bez odlaganja obavijestiti stranu molilju o razlozima.

Član 18.

(1) Strane ugovornice neće tražiti naknadu troškova na svojoj teritoriji za ukazivanje pravne pomoći, u skladu sa ovim ugovorom, osim troškova vještačenja i drugih troškova nastalih povodom vještačenja.

(2) Zamoljeni organ može da zatraži polaganje depozita za troškove navedene u stavu 1. ovog člana.

Glava III **Priznanje isprava** **Član 19.**

(1) Isprave koje je izdao ili ovjerio sud ili drugi nadležni organ jedne strane ugovornice u predviđenoj formi, ako su snabdjevene potpisom i službenim pečatom nadležnog državnog organa, nije potrebno ovjeravati na teritoriji druge strane ugovornice.

(2) Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na kopije i prijepise koje je ovjerio, kako je gore navedeno, sud ili drugi nadležni organ.

Član 20.

Zvanična dokumenta izdata i važeća na teritoriji jedne strane ugovornice takođe će važiti na teritoriji druge strane ugovornice.

Član 21.

(1) Strane ugovornice dostavljaće jedna drugoj izvode iz matičnih knjiga rođenih, vjenčanih i umrlih, kao i sudske odluke o razvodu ili poništenju braka i druge odluke o licnom statusu koje se odnose na državljane druge strane ugovornice.

(2) Izvodi i odluke iz stava 1. ovog člana dostavljaju se besplatno, diplomatskim putem, svakih šest mjeseci.

Glava IV

Priznanje i izvršenje sudske odluke

Član 22.

Strane ugovornice će priznati i izvršiti na svojoj teritoriji sudske odluke u građanskim stvarima, kao i poravnanja u takvim stvarima zaključena pred sudom druge strane ugovornice.

Član 23.

(1) Odluke iz člana 22. ovog ugovora priznaće se i izvršiti pod sljedećim uslovima:

(a) ako je odluka pravosnažna i izvršna po zakonu strane ugovornice na čijoj je teritoriji donesena;

(b) ako slučaj u kome je odluka donesena nije u isključivoj nadležnosti suda strane ugovornice na čijoj se teritoriji traži priznanje, odnosno izvršenje odluke;

(c) u slučaju odluke donesene u odsustvu strane koja se nije pojavila i nije učestvovala u postupku, i protiv koje je donesena odluka, da je bila uredno i blagovremeno obaviještena o postupku, prema zakonu strane ugovornice na čijoj je teritoriji odluka donesena, a u slučaju njene procesne nesposobnosti da je bila pravilno zastupana;

(d) da nije po istom predmetu donesena pravosnažna odluka između istih stranaka pred sudom one strane ugovornice na čijoj se teritoriji traži priznanje ili izvršenje odluke;

(e) da nije pokrenut postupak između istih stranaka po istom predmetu pred sudom one strane ugovornice na čijoj se teritoriji traži priznanje ili izvršenje odluka prije postupka u kome je odluka u pitanju bila donesena;

(f) ako priznanje ili izvršenje odluke nije u suprotnosti sa osnovnim načelima zakonodavstva strane ugovornice, na čijoj se teritoriji traži priznanje ili izvršenje odluke;

(g) ako strana ugovornica na čijoj se teritoriji traži priznanje ili izvršenje odluke smatra da njen suverenitet ili bezbjednost nije oštećen tim priznanjem ili odlukom.

(2) Odluku o priznanju ili izvršenju odluke donosi nadležni sud strane ugovornice na čijoj se teritoriji traži priznanje ili izvršenje.

Član 24.

(1) Sudske odluke jedne strane ugovornice koje se tiču ličnog statusa - državljana druge strane ugovornice priznaće se na teritoriji druge strane ugovornice pod uslovima predviđenim u članu 23. ovog ugovora i ako nisu u suprotnosti sa zakonom koji bi primjenili sudovi one strane ugovornice na čijoj se teritoriji traži priznanje odluke.

(2) Sudska odluka strane ugovornice koja se tiče ličnog statusa državljanina treće države priznaće se na teritoriji druge strane ugovornice samo ako ispunjava uslove za priznanje u toj trećoj državi.

Član 25.

(1) Tražilac izvršenja može da podnese zahtjev za priznanje ili izvršenje odluke ne-posredno sudu strane ugovornice na čijoj se teritoriji traži priznanje ili izvršenje ili sudu strane ugovornice koji je donio odluku u prvom stepenu, a navedeni sud će proslijediti molbu na način opisan u članu 2. ovog ugovora.

(2) Uz zahtjev za priznanje ili izvršenje prilaže se:

(a) odluka ili njen ovjeren prijepis, sa potvrdom o pravosnažnosti i izvršnosti, ako to ne proizlazi iz same odluke;

(b) potvrda da je stranka koja nije učestvovala u postupku i protiv koje je donešena odluka bila uredno i blagovremeno pozvana da učestvuje u postupku, u skladu sa zakonom strane ugovornice na čijoj teritoriji je donesena odluka, a ako je strana procesno nesposobna, da je bila pravilno zastupana.

(c) ovjereni prijevod zahtjeva i dokumenata iz tač. (a) i (b) naprijed, na jedan od jezika strane ugovornice na čijoj se teritoriji traži priznanje ili izvršenje odluke.

Član 26.

(1) Postupak za priznanje ili izvršenje odluke sprovodi se po zakonu strane ugovornice na čijoj teritoriji se traži priznanje ili izvršenje odluke.

(2) Sud koji odlučuje o zahtjevu za priznanje ili izvršenje odluke ograničiće se samo na utvrđivanje postojanja uslova predviđenih u čl. 22. do 25. ovog ugovora.

(3) Svako ko ima pravni interes za takvo priznanje ili izvršenje može da podnese zahtjev za priznanje ili izvršenje.

Dio treći

PRAVNA POMOĆ U KRIVIČNIM STVARIMA

Opšte odredbe

Član 27.

(1) Strane ugovornice će, prema niže navedenim odredbama, u najvećoj mogućoj mjeri uzajamno ukazivati pravnu pomoć u postupcima u pogledu krivičnih djela za koja su u vrijeme kada je zatražena pravna pomoć bili nadležni sudovi strane molilje.

(2) Ovaj ugovor se neće primjenjivati na:

- (a) izvršenje krivične odluke i
- (b) djela u vezi sa povredom vojnih dužnosti.

Član 28.

Pravna pomoć se može odbiti:

(a) ako se zahtjev odnosi na djelo koje nije kažnjivo po zakonu zamoljene strane ugovornice;

(b) ako zamoljena strana ugovornica smatra da bi izvršenje zahtjeva moglo povrijediti njen suverenitet, bezbjednost, javni poredak ili druge njene bitne interese;

(c) ako je zahtjev u vezi sa djelom koje zamoljena strana ugovornica smatra političkim krivičnim djelom ili djelom povezanim sa političkim krivičnim djelom. Neće se smatrati političkim krivičnim djelom ili djelom povezanim sa političkim krivičnim djelom:

(i) krivično djelo protiv života izvršeno sa umišljajem, uključujući tu pokušaj i saučesništvo, osim ako je djelo izvršeno u otvorenoj borbi koja se po međunarodnom pravu smatra oružanim sukobom između država;

(ii) krivična djela za čije su gonjenje strane ugovornice obavezne na osnovu međunarodnih sporazuma.

Član 29.

(1) Dostavljanje se dokazuje potvrdom o prijemu na koju je stavljen datum i koji je primalac potpisao ili izjavom nadležnog organa zamoljene strane ugovornice u kojoj se potvrđuje da je, kako i kada, izvršeno dostavljanje. Takav dokument biće odmah predat strani molilji. Na zahtjev strane molilje, zamoljena strana ugovornica će navesti da li je dostavljanje izvršeno saglasno njenom zakonu.

(2) Ukoliko dostavljanje nije moglo biti izvršeno, zamoljena strana ugovornica će, bez odlaganja, obavijestiti stranu molilju o razlozima za neizvršenje.

(3) Zamolnica za dostavljanje poziva licu koje je okriviljeno na teritoriji zamoljene strane ugovornice mora biti dostavljena zamoljenoj strani ugovornici blagovremeno, kako bi uručenje okriviljenom licu moglo biti izvršeno najkasnije dvadeset dana prije datuma utvrđenog za dolazak tog lica na teritoriju strane molilje.

(4) Poziv ne treba da sadrži prijetnju prinudnim mjerama u slučaju da se svjedok ili vještak ne odazove pozivu. Ako se svjedok ili vještak ne odazove takvom pozivu, ne može iz tog razloga biti kažnen ili podvrgnut prinudnim mjerama.

(5) Ako strana molilja smatra da je naročito potrebno da se svjedok ili vještak lično pojavi pred njenim sudom ona će to navesti u zamolnici za dostavljanje poziva svjedoku ili vještaku da pristupi. Zamoljena strana ugovornica obavještava stranu molilju o odgovoru koji je dao svjedok, odnosno vještak.

Član 30.

(1) Svjedoku ili vještaku koji se odazove pozivu koji mu je dostavljen prema članu 29. ovog ugovora pripada naknada, putni troškovi i troškovi boravka. Naknadu i troškove plaća strana molilja u iznosima koji odgovaraju najmanje onima koji su predviđeni u važećim tarifama i odredbama strane molilje, a računaju se od mjesta boravka svjedoka ili vještaka.

(2) U zamolnici za dostavljanje poziva ili u samom pozivu treba navesti približnu visinu naknade, putnih troškova i troškova boravka.

Član 31.

(1) Ako strana molilja zahtijeva da se lice lišeno slobode pojavi lično kao svjedok ili radi suočavanja, ono će biti privremeno predato na teritoriju na kojoj treba da se održi saslušanje, pod uslovom da će biti vraćeno u roku koji je odredila zamoljena strana.

(2) Predaja se može odbiti:

- (a) ako se lice lišeno slobode s tim ne saglasi;
- (b) ako bi uslijed predaje moglo doći do produženja njegovog lišenja slobode, ili
- (c) ako postoje drugi važni razlozi protiv njegovog sprovodenja na teritoriju strane molilje.

(3) Predaja se može odložiti ako je prisustvo lica lišenog slobode potrebno u krivičnom postupku koji je u toku na teritoriji zamoljene strane ugovornice.

(4) Ako treća država treba da preda drugoj strani ugovornici lice lišeno slobode, preko teritorije jedne od strana ugovornica, ova strana ugovornica će, pridržavajući se odredaba člana 28. ovog ugovora, odobriti tranzit lica lišenog slobode ako ono nije državljanin te strane ugovornice.

(5) Predato lice mora, u slučaju iz stava 1. ovog člana, biti u pritvoru na teritoriji strane molilje, a u slučaju kad se lice lišeno slobode predaje u skladu sa stavom 4. ovog člana, ono ostaje u pritvoru na teritoriji strane ugovornice zamoljene za tranzit, ukoliko država od koje je zatražena predaja ne zahtijeva da ono bude pušteno na slobodu.

Član 32.

(1) Svjedok ili vještak, bez obzira na njegovo državljanstvo, koji na poziv pristupi pred sud strane molilje, ne smije biti krivično gonjen, pritvoren ili podvrgnut nekom drugom ograničenju lične slobode na njenoj teritoriji, zbog djela učinjenih ili osuda izrečenih prije napuštanja teritorije zamoljene strane ugovornice.

(2) Lice, bez obzira na njegovo državljanstvo, koje je pozvano da pristupi pred sud strane molilje da bi odgovaralo za djelo koje mu se stavlja na teret, ne može biti u njoj gonjeno, pritvoren ili podvrgnuto nekom drugom ograničenju lične slobode za djela i osude koji nisu navedeni u pozivu, a potiču iz vremena prije njegovog napuštanja teritorije zamoljene strane ugovornice.

(3) Imunitet predviđen u ovom članu prestaje ako je svjedok, vještak ili okrivljeno lice za vrijeme od dvadeset uzastopnih dana, pošto je prestala potreba za njegovim prisustvom pred sudom, imalo mogućnost da napusti teritoriju strane molilje i tamo je, ipak, ostalo ili ako se poslije napuštanja te teritorije opet tamo vratilo.

Član 33.

Zamolnici za pretresanje ili zapljenu stvari udovoljiće se:

(a) ako se odnosi na djelo koje je kažnjivo prema pravu strane molilje i zamoljene strane ugovornice;

(b) ako nije u suprotnosti sa pravom zamoljene strane ugovornice.

Član 34.

(1) Predmeti, pismena ili akta mogu se zaplijeniti i predati drugoj strani ugovornici, u skladu sa zakonom zamoljene strane ugovornice, ako postoji odluka nadležnog organa strane molilje.

(2) Prava zamoljene strane ugovornice ili bilo kog lica na predmete, spise ili dokumenta ostaju nedirnuta.

(3) Zamoljena strana ugovornica može odgoditi predaju predmeta, pismena ili akta ako su joj potrebni u nekom krivičnom postupku koji je u toku.

(4) Zamoljena strana ugovornica, na zahtjev, dostavlja ovjerene prijepise ili foto-kopije traženih akata ili pisama.

(5) Strana molilja će vratiti predmete, pismena ili akta zamoljenoj strani ugovornici po okončanju postupka za koji su traženi, ukoliko ih se ova ne odrekne.

Član 35.

(1) Zamolnicu za pravnu pomoć potpisuju nadležni sudija ili službeno lice i na nju stavlja službeni pečat.

(2) U zamolnici za dostavljanje akata navodi se adresa primaoca i opis akta koji se dostavlja.

(3) Uz zamolnicu za pretres ili zapljenu i predaju predmeta, pismena ili akata prilaže se odluka ili ovjereni prijepis odluke o pretresu ili zapljeni.

(4) Zamoljena strana ugovornica može tražiti dopunska obavještenja koja su joj potrebna za donošenje odluka na osnovu ovog ugovora ili za izvršenje zamolnice.

Član 36.

U hitnim slučajevima nadležni organ strane molilje može nadležnom organu zamoljene strane ugovornice dostavljati zamolnice neposredno ili posredstvom Međunarodne policijske organizacije (INTERPOL).

Član 37.

(1) Na izričit zahtjev strane molilje, zamoljena strana ugovornica će obavijestiti o vremenu i mjestu izvršenja zamolnice.

(2) Službena lica i zainteresovana lica mogu prisustvovati preduzimanju radnje pravne pomoći, ako se s tim saglasi zamoljena strana ugovornica.

Član 38.

Zamoljena strana ugovornica mora obrazložiti svako potpuno ili djelimično odbijanje pravne pomoći.

Dio četvrti **ZAVRŠNE ODREDBE**

Član 39.

Ovaj ugovor podliježe ratifikaciji. Ratifikacioni instrumenti razmijeniće se u Beogradu.

Član 40.

(1) Ovaj ugovor stupa na snagu po isteku trideset dana od razmjene ratifikacionih instrumenata.

(2) Ovaj ugovor se zaključuje na neodređeno vrijeme. Njega pismeno može otkazati svaka strana ugovornica diplomatskim putem. Otkazivanje postaje pravosnažno šest mjeseci od prijema.

Potvrđujući prednje, dole potpisani, ovlašteni od dviju strana ugovornica, potpisuju ovaj ugovor i stavljuju na njega svoje pečate.

Saćinjeno u Nikoziji, dana 19. septembra 1984. godine, u dva originalna primjerka na engleskom jeziku.

Za Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju

Za Republiku Kipar